

Verksamhetsberättelse för Lau Hembygdsförening 2012-03-25-2013-03-24

Styrelsen för Lau Hembygdsförening avger härmed följande berättelse för verksamheten:

1.

Årsmöte hölls den 25 mars 2012 i Lau bygdegård med c:a 45 medlemmar närvarande. Efter välkomna-hälsning av ordf Stefan Haase inleddes årsmötesförhandlingarna, som leddes av ordf och sekr.

Till justeringsmän valdes Birgit Lundin och Mikael Pettersson.

Det gångna årets verksamhet presenterades. Revisionsberättelsen lästes upp och godkändes. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret.

Följande styrelse valdes på 2 år: Börje Skogström vice ordf, Ulla-Britt Lindén kassör, Anne-Marie Olsson Storm ledamot och Gunnar Mannervik ledamot. Följande ledamöter kvarstod 1 år: Stefan Haase ordf, Birgitta Olsson sekr och Lotta Hanell ledamot.

Revisorer: Rolf Ebbesson Botvide och Katarina Björn Botvide omvaldes för 1 år.
Revisorssuppleanter: Maj Lindström Sunnkörke och Yvonne Fougled-Melin Sunnkörke.

Valberedning: Eddie Olsson Sunnkörke sammankallande, Karo Dotes Gannor och Elsie Pettersson Kauparve omvaldes för 1 år.

Till kaffekommitté utsågs Ulla och Bernt Kolmodin Goks och Anita och Sten Ohlsson Mickelgårds på När.

Årsmötet beslutade att årsavgiften skall vara 50 kr för enskild och 100 kr per familj.

Aktiviteter under det kommande året presenterades.

Robert Karlsson, som varit med i styrelsen sedan hembygdsföreningen bildades, men nu ville avgå av åldersskäl, avtackades med blommor och en present och fick varma applåder. Anna Jutehammar, som också varit med länge och som tyvärr flyttat till Visby, skulle också avtackas på samma sätt, men hon kunde inte närvara pga fastlandsresa. Båda utsågs till hedersmedlemmar.

När förhandlingarna var avslutade underhöll Dan Svensson och Kjell Thomsson med trevliga och underfundiga låtar så som bara de kan göra. Vi fick höra både glada visor och gotländsk rap! Framträdandet uppskattades livligt av publiken, som gav musikanterna långa applåder.

Därefter dracks sedvanligt kaffe med trivsam samvaro runt borden och under tiden såldes 4 lotterier. Efter kaffet informerade Anders Wästlund om fiberkabelprojektet.

Stefan Haase höll årets föredrag. Han berättade om vad de 19 gårdsnamnen i Lau betyder. De flesta namnen är mycket gamla och går tillbaka till järnåldern eller ännu längre, bara några enstaka är så unga som medeltida. De beskriver ofta hur det ser ut på platsen för gården (tex Bjärges) eller minner om namnet på någon gårdsägare för länge sedan (tex Anderse). Därefter berättade Stefan om de 18 gårdar i Lau som försvunnit, alltså gårdar med egna gårdsnamn, inte parter av gårdar. Vissa är mer kända, som Bildstäde nedanför Mattsarve, där Tomas bodde på 1200-talet och som var en av Gotlands högst uppsatta män. Eller Hannarve mellan Kauparve och Fie, vars medeltida stenhus fanns kvar ända till 1870, då det revs och blev byggnadsmaterial till de nya Kauparveparterna. Andra försvunna gårdar vet vi inget mer än namnet på, inte ens riktigt var de har legat.

Som vanligt avslutades dagen med dragning på lotterierna och det dignande vinstbordet tömdes snabbt.

2.

Sammanträden: Styrelsen har haft 7 protokollförda sammanträden under året. Men vi har pratat om allt möjligt vid de arbetsdagar/kvällar föreningen hållit, samt vid övriga träffar och möten.

3.

Medlemmar: Lau Hembygdsförening har 193 medlemmar. Men det skulle vara roligt om ännu fler vill vara med i gemenskapen! Du som läser det här och ännu inte är medlem: bli medlem och värva dina grannar och vänner! Vi vet att alla inte hinner arbeta inom föreningen, men med ett medlemskap stöttar du föreningen moraliskt.

4.

Kluckartäppu har som vanligt hållits i gott skick. En tidig vårdag fagades Täppu av föreningsmedlemmarna och de första rastplatsborden ställdes ut. Gräsmattan har som vanligt klippts under växtsäsongen av Yvonne och

Börje Skogström. Bandtunen på södra sidan har satts om av Arbetslaget, det blev mycket prydligt.

Inga träd har klappats, men det bör göras snart innan vissa av dem blir för höga. Fågelholkarna har varit bebodda.

Hemlighuset har hållits fint av Lotta. Eddie har tömt tunnorna, vilket får göras flera gånger, för nöden verkar vara stor hos besökarna vid Lau kyrka. Dassets spåntak på nordsidan skulle ha förnyats under året, men det hanns inte med och kvarstår således. Vår informationstavla är ännu i fint skick och har många läsare året runt! En engelsk och tysk informationstext sitter på baksidan till hjälp åt våra utländska besökare.

Sockenmagasinets spåntak hade börjat murkna och höll inte längre tätt och måste därför förnyas. Vi hade beställt spån av Lasse Olsson i Ardre, som sågade jättefina spån till oss. Vi sökte och fick bidrag från Länsstyrelsen till spånkostnaden. En måndag i april rev Arbetslaget av det gamla spåntaket rakt ner i Eddie Olssons vagn, som han ställt alldeles intill byggnadsställningen, varför skräpet kunde köras bort direkt. Sedan satte man igång med spånspikningen, något som egentligen är enkelt, men som ändå medförde en del trevlig diskussion om tillvägagångssättet. Arbetslaget snickrade en liten spånsläde, så man kunde dra spånen upp i längs stegen. Den som sorterade spånen på marken kunde då enkelt stapla släden full och de på taket dra upp den och spika på. Det gjorde arbetet enklare. Omläggningen av spåntaket blev klar i början av maj. Som vanligt ett utmärkt jobb av Arbetslaget genom Anders Pettersson, Ola Pettersson, Lennart Nilsson och Mikael Bertilsson. Det fina gula taket lyste över hela socknen under sommaren.

Kvällen före midsommarafton samlades ett 40-tal Lauboar med tillresta vänner och klädde midsommarstången.

Kvällen var solig och vacker med svag vind. Som vanligt var det ett gemytligt arbete med att klä såväl stängen som den stora kransen och de 6 småkransarna. I år var det gott om blommor, så kransarna blev ovanligt fina.

Även detta år var det lite besvärligt att resa stängen, men det gick till slut bra.

Midsommarstången är mycket uppskattad pga sin ovanliga utformning och många turister fotograferar av den. Efter klädningen dracks det kaffe och de som ville provsmakade Gittans hembryggda dricka. Till sist samlades man i kyrkan och bar fram en mängd extrastolar till midsommaraftonens möte i kyrkan efter firandet, då alla sjunger de kända sommarpsalmerna under prästens ledning och kantorns orgelspel.

Varje midsommarafton mellan kl 13 och 15 firas midsommar vid Kluckartäppu. Även detta år var det soligt väder, men det mulnade efter hand och det var ganska blåsig. Det hindrade inte c:a 550 personer från att komma och delta i firandet. Rolf Lindström hade fixat högtalarutrustningen.

Festligheterna inleddes som vanligt med välkomstord av Stefan och sedan följde musik och dansuppvisning av När-Lau folkdanslag. Utan sådan dans blir det ingen riktig midsommar, så alla

var glada över att få se folkdanslaget igen och lyssna på musiken, särskilt som de hade sagt förra året att det var deras sista. Men de kommer nog i år igen! Som vanligt ledde Agneta Ödegaard och Lotta Hanell lekarna runt midsommarstången till Katarina Björns musik och efteråt följde den efterlängttade glassutdelningen till alla barnen.

Riksspelmannen Björn Björn, trefaldig världsmästare på silverbasharpa, och hustrun Katarina underhöll med svängig musik på detta lite ovanliga instrument.

Det sista musikframträdandet stod Brändus Sväinpälsar med gäster för. De spelade klämmiga låtar på durspel och gitarr samt sjöng visor med kluriga texter.

Såsom seden påbjuder intogs Gittan Olssons högt uppskattade dricka av alla med den rätta känslan för sådan kulturdryck. Besökarna köpte kaffe och läckra bakverk av Lau café och Hantverk och kaffekön slingrade sig lång hela eftermiddagen, trots att en del har med egen kaffekorg. Firandet är ett par timmars trevlig samvaro med musik och glada samtal vänner emellan i vackert sommarväder.

Några minuter före 15.00 kimbade Eddie, Mikael och Sten Olsson på kyrkklockan och alla som ville samlades i kyrkan för att sjunga sommarpsalmer. Nils Huhta, som deltog i firandet i

Täppu, ledde andakten och Åsa Nilsson ledde psalmsången med fint orgelspel och vacker sång inför en nästan fullsatt kyrka, cirka 500 deltagare. Mäktigheten i psalmsången är stor när alla vågar ta i ordentligt! Kollekten som tas upp går till hembygdsföreningen och den täcker huvudsakligen kostnaderna för midsommarfirandet.

Den 18 september tog Eddie, Gittan, Börje och Stefan ned midsommarstången. Den hade prytt sin plats, men började nu på höstkanten att bli luggsliten. Efter en del krångel gick det att dra upp stången ur cementhålet och ta av ringarna. Stången och ringarna kläddes av och stoppades in i sockenmagasinet i väntan på nästa års midsommarfirande. Ett par veckor senare tog Börje och Stefan in alla borden från Kluckartäppu, Lau Kälðu och Kulturstigen. Då kändes det att det blivit höst!

Onsdagen före advent satte Eddie, Börje, Gunnar och Stefan upp adventsgranen. Gunlög Pettersson hade huggit en smäcker ädelgran i sin skog, som passade precis på platsen. Det gick ganska lätt att resa granen och att kila fast den i cementröret. Mera jobb var det att gräva ner elkabeln från sockenmagasinet i den steniga marken. Kabeln måste grävas ner, för om den ligger ovanpå marken kan den bli avhyvlat vid snöröjning. Vi har diskuterat olika lösningar för en fast nedgrävd kabel, men inte hittat något idealiskt tillvägagångssätt än. Att hänga upp ljusslingan så det blir ungefär jämna avstånd mellan lamporna är heller inte så lätt. Dessutom skall slingan sitta kvar även om det blåser. Efter en hel del trixande kom ljusslingan på plats. Adventsgranen lyste vackert, inte bara i advent, utan ända till slutet av januari.

5.

Gravfältet Bandeläins Täppu har som brukligt slagits i början av juli. Halva tiden går åt till slåtter, andra halvan till kaffedrickning och prat. En rastplatsmöbel har varit utplacerad för besökarna att äta matsäck vid. Infoskylten med svensk, engelsk och tysk text har uppskattats, det kommer folk nästan året runt.

En varm april dag körde Gunnar och Stefan ut rastplatsmöblerna, men det var obetänksamt, för sedan blev det kallt och eländigt! Den soliga men kalla och blåsiga förmiddagen den 1 maj fagades området vid Lau Kälðu. 12 medlemmar hjälptes åt med fagningen av marken och rengöringen av bassängen. Robert hade tagit med sig pump och andra behövliga doningar, så vattnet kunde pumpas bort och bassängen skrubbas ren och fin. Anne-Marie gjorde ren den lilla dricksvattenfontänen. Marken såg först inte ut att innehålla så mycket löv och nedblåsta kvistar, men det blev en hel bilkärra proppfull innan arbetet var klart. Efteråt bjöd Gertrud på kaffe med smörgås och kakor, vilket intogs uppe på backen, där det var mera lä.

Slåtter och trimning genomfördes inför basaren på Laus Backar i mitten av juli, det är viktigt att det ser snyggt ut när socknen får många besökare. Stefan försökte hålla gräsmattan välklippt under säsongen, men det var inte så lätt så som gräset växte detta år! Den 6 september i härligt sensommarvader tjärade Börje och Stefan faltaket på Källdhuset. Det doftade gott och såg fint ut. I år måste vi kalka väggarna! Den flerspråkiga infoskylten har varit uppskattad, det ser man på det upp trampade gräset framför! Lau Kälðu är inte bara en plats där massor av folk hämtar vatten, det är också en mötesplats för en stunds samtal i samband med vattenhämtningen.

6.

Kulturstigen på Lausbackar har många besökare, inte bara på sommaren, utan året runt. Sockenbor och utifrån kommande tar en kortare eller längre promenad och njuter av det vackra landskapet. På skyltstället vid parkeringsplatsen har en ny karta och ny infotext satts upp. De efterlängtdade inplastade och spiralbundna infohäftena på 3 språk med beskrivande texter och färgbilder på alla kulturstigens sevärdheter blev äntligen klara och finns nu tillgängliga i lådan på skyltstället. Vid två soliga vårdagar satte Börje och Stefan upp nya stigmarkeringsstolpar och målade på siffror och pilar med beständig tusch. Beständigheten varade till första regnet. Anne-Marie har ordnat små hårdplast-skyltar med pilar och siffror, vilka skall skruvas upp på stolparna i vår.

7.

Det stora arbetet med trimning och småröjning längs tunarna vid Gumbaldekväiar och hela Aurkväiar till skyltstället ända bort till skogshörnet har också det här året utförts av Bernt och Ulla Kolmodin. Stigen mellan skogshörnet och Godugnen och vidare till Kälðu, samt slänten vid Godugnen har trimmats av Börje och Stefan.

För 5:e året i rad sökte vi bidrag från Länsstyrelsen-Jordbruksverket för lagning och nysättning av bandtunar i odlingslandskapet och det beviljades igen! Denna gång sattes tunen om uppe vid parkeringsplatsen och bort till skogshörnet och den felande biten under backen

mellan Botvide och Gumbalde nysattes. Dessutom lagades tunen i hörnet vid Gumbaldekviäar och bitvis längs Aurkväiar, där någon drulle kört sönder dem. Det betyder att nu är alla tunar klara och omsatta, ett arbete som tagit nästan 20 år. Tunarna inspekterades i december av Susanne Hallander från Länsstyrelsen, som var mycket nöjd med arbetena. I bidragsbeslutet skrev Länsstyrelsen att kulturlandskapet och hägnadssystemet på Laus backar är öns tätaste och förnämligaste!

8.

Men säg den glädje som varar för evigt. Det synnerligen värdefulla samarbetet mellan Socialförvaltningens arbetslag under Anders Petterssons ledning och Lau Hembygdsförening har upphört. Regionen har lagt ner arbetslagen i smyg, så att det inte skulle bli några protester. När vi ändå protesterade, svarade man att det inte var Regionens uppgift att stötta hembygdsföreningarna! Men hur mycket öns hembygdsföreningar stöttar Regionen genom allt ideellt arbete som läggs ner till både gotlänningarnas och turisternas fromma, det tänkte man aldrig på. Och inte verkar man tänka på de arbetshandikappade som fått meningsfull sysselsättning i arbetslagen heller. Av allt som utförts här i Lau under hembygdsföreningens tid, har Arbetslaget gjort det mesta av de svåra och tidskrävande arbetena. Hur vi nu skall klara oss är inte lätt att veta?! Men vi får vara glada och tacksamma för all den fantastiska hjälp vi fått. Som en konsekvens av det skedda, har projektet med restaurering av lambgiften ovanför Kauparve lagts på is. Förra året frågade vi oss varifrån den fina vindflöjeln på giften märkt JNL 1894 kom ifrån. Den kom ifrån Smiss i Alskog och satt på den stora kvarnen som flyttades hit 1921. 1894 avsåg kvarnens byggnadsår och JNL (Johan Niklas Larsson) var dess ägare i Alskog. Av kvarnen är bara vindflöjeln bevarad.

9.

Vägverket trimmar numera bättre runt socknens milstenar än tidigare, så vi behöver bara göra lite mindre trimningsarbeten på sensommaren när det växt upp en del gräs igen

10.

Lördagen den 28 juli hade Lau hembygdsförening sin sedvanliga heldagsutflykt med buss under Stefan Haases ledning och med Rolf Ebbesson som chaufför. I strålande varmt och stilla sommarväder åkte 41 personer runt på Sudret. Först besöktes Hjorters kapell i Burs. Det är Sveriges äldsta intakt bevarade väckelsekapell med all inredning i behåll, byggt 1858-59 när det blivit tillåtet att ha fria religiösa möten. Hjorterianismen var Gotlands enda inhemska väckelserörelse och den levde i drygt 100 år.

Efter kapellbesöket styrdes kosan till Tomtbods fiskeläge i Burs, Gotlands enda Byggnadsminnesförklarade fiskeläge. Här finns 34 bodar från olika åldrar bevarade, tillsammans med braidning för garntorkning, allt omgivet av en bandtun. Till fiskeläget hör ett flertal länningar att dra upp båtarna i, en brygga samt pirar. Tre inseglingsfyrar hör till, vilka har varsin fotogenlampa med spegelreflektor från 1875, vilka kan hissas upp i fyrarna. Fiskeläget vårdas mycket noggrant av Tomtbods fiskelägesförening. Efter en titt i fiskeläget dracks det kaffe i solskenet.

Turen gick sedan vidare till Grötlingbo kyrka, där Stefan berättade kortfattat om kyrkans byggnadshistoria och visade på några särskilt intressanta detaljer, så som relieferna i sydfasaden, vilka känns väldigt vikingatidsmässiga. Efter kyrkan var steget mycket kort till den närbelägna prästgården, där ägarna Ola och Linda Hallgren tog emot oss i sitt kök.

Grötlingbo prästgård är till stor del medeltida med nästan 2m tjocka stenvägg. Hallgrens hade helt nyligen renoverat sitt kök och gjort en mycket personlig och väl genomtänkt blandning av gammalt och nytt, som en gjuten arbetsbänk mitt emot ett medeltida väggskåp. Grötlingbo prästgård är den enda på Gotland som ännu är jordbruk.

Lunch intogs på Hamra krog, där systrarna Linnea och Karin Thomasson med kockar serverade oss utmärkt god rostbiff med potatissallad, eller vegetariskt för de som så önskade. Alla satt ute och trängdes i skuggan, för värmen var mycket hög just denna dag, tack och lov kom det en liten bris som svalkade.

Rolf körde oss vidare till Nore i Vamlingbo, där Erik "Domerarven" Larsson visade det gigantiska stenhusbygge han håller på att utföra åt en beställare. Erik bygger på det gamla sättet med staplad kalksten utan bruk emellan. Alla ingående delar i huset är handgjorda efter gamla förlagor. Huset kommer att bli ett av de största bostadshusen i sten på Gotland och räknas vara färdigt till 2014. Det är ett imponerande bygge, som särskilt intresserade den hantverksinriktade manliga delen av deltagarna, vilka hade mycket att diskutera med Erik.

Från bussen njöt sedan deltagarna av det vackra landskapet längs kustvägen i Sundre. Rolf körde upp till Hoburgens fyr, dagens sista besöksmål. Vi blev mottagna av veckans fyrvaktare Barbro Ulvmoen från Svenska Fyrsällskapet, som berättade om Hoburgens fyr. Den byggdes 1846 som fyr nr 2 på Gotland, är drygt 20 m hög och lyser ännu, till skillnad från många andra fyrar som släckts, eftersom fartygen numera navigerar efter GPS. De som så önskade fick på upp i fyren och beundra den enorma utsikten 50 m över havet. Sedan slog man sig ner runt fyren och drack otendag. Därefter var dagen till ända och vi åkte hem glada och nöjda.

11.

Bryggan på Skarpholmen klarade sig även denna vinter utan skador. Byggnaderna där ute behövde målas. Ett par dagar med fint väder målade Göran Lindén och Börje Skogström fönstren och allt annat som skall vara vitt. Det röda på alla väggar får bli en trevlig uppgift nu i sommar, om det blir en period med vackert väder.

Föreningsmedlemmar kan övernatta i jaktstugan efter den 15:e juli. Det finns tre sängplatser med utrustning och köket är utrustat med behövliga husgeråd. Bokning skall ske hos Ulla-Britt på Klippstugan på Ljugarn, som också talar om vad som gäller för övernattninng på Skarpholmen.

12.

Lau hembygdsförenings fyr på Storholmen, Storholms-Annike, blinkar åt alla. Iom att Sjöfartsverket reparerade upp Annike i perfekt skick innan vårt övertagande, har hon hittills inte medfört något annat arbete för fyrvaktare Robert än glödlampsbyte. Och så äntligen! Utflykten till Skarpholmen den 12 augusti prickade en av sommarens finaste dagar! Stilla, solsken och varmt! I 6 båtar skjutsades 35 personer ut till holmen med den

lilla fina stugan. Den uteblivna torrsommaren hade gjort ön grön och blomsterrik. Vi vandrade runt, tittade på fina fossiler, drack kaffe, pratade och njöt av solen! Börje och Robert städade stugan efter fågelbesök. En fantastisk dag!

13.

Planerna på en minneslund norr om Lau kyrka vid gården på kastalens västra sida väntar ännu på att förverkligas. Vi har inte heller hunnit leta efter den medeltida brunnen till prästgården utanför kyrkogårdsmurens norrsida.

Den 12 juli skedde den musikaliska invigningen av Lau kyrkas nya orgel inför en stor och entusiastisk publik. Kyrkorådets ordförande Eddie Olsson presenterade orgelvirtuosen Håkan Martinsson, som sedan spelade musik från 1500-talet fram till våra dagar och berättade om musikstyckena. Vi fick höra såväl kyrkomusik som klassisk och modernare musik som ragtime, jazz och visa. Genom detta väl uttänkta musikval visade Håkan upp orgelns fantastiskt breda register. Orgeln är ett mästerverk av den berömda orgelbyggaren Thomas Svenske, som själv närvarade vid konserten. Med var också kantor Åsa Nilsson och förre kantorn Ulla Söderström, samt en mängd intresserade Lauböar. Detta var en högtidsstund och vi hoppas på många orgelkonserter i framtiden nu när vi har en av Gotlands och landets bästa orglar! Under hösten har Gotlands skickligaste dekorationsmålare Jerry Jannehag från Dalhem målat orgeln, så nu är det stora arbetet med orgeln avslutat.

14.

Vår socken tilldrar sig som vanligt stort intresse och många besökare har under det gångna året besökt kyrkan, Hantverksbodi i fd skolan, kulturstigen på Lausbackar, gravfältet Bandeläns Tjappu, badstranden och inte minst Lau Kälde med sitt goda vatten.

15.

Hembygdskvällen den 4 juli lockade 35 personer. Stefan hade under vintern forskat i socknens kvarnar och berättade om deras historia. De äldsta kända kvarnarna från 16- och 1700-talen var vattenkvarnar, belägna i Böinde å, Närkån och Gumbalde å. Av socknens 19 gårdar hade 11 egen eller del i en vattenkvarn. Den första väderkvarnen byggde Kauparve på 1600-talet, men det var först på 1800-talet som väderkvarnar blev vanliga, och då försvann vattenkvarnarna. Det har funnits 16-17 stolpkvarnar i Lau, 4 holländare där man vrider hättan upp i vind, 2 egensinnigt utformade kvarnar, samt en valskvarn. Väderkvarnarna berättar mycket om bygden och här finns mer spännande saker att ta reda på.

Sedan följde sedvanlig kaffedrickning med trevliga samtal runt borden. Efter kaffe redogjorde Anders Wästlund för fiberkabelprojektet.

16.

Taket på strandboden vid Masarbods fiskeläge skulle ha tjärstrukits, den möjligheten kvarstår till detta år. En inventarieförteckning med bilder på alla föremål i boden finns i en pärm.

17.

Jacob Karlssons, Fäi-Jakås, grav, har skötts under säsongen av Evy Larsson.

18.

Traditionen att tända en vårdkase på originalplatsen på Vardbjärg har gjort ett uppehåll i år pga för mycket snö och kyla. Vi hoppas på en drägligare vinter nästa år, så vi kan tända en kase igen.

19.

Lau hembygdsförenings hemsida på adress: www.lau.se sköts av Anders Wästlund och har Stefan som huvudtextskrivare. Hemsidan har nu i genomsnitt 82 besökta sidor per dygn fördelat på 15-20 besökare. Under det gångna året har besökare på hemsidan läst 29 704 sidor! Anders arbetar oavbrutet med att förnya och utöka hemsidan, så den blir informativ, trevlig, vacker och aktuell. Många har också berömt Lau för socknens fina hemsida. Under "Aktuellt" talas det om vad som har skett i Lau och kommer att ske. Det finns också en kalender, där alla evenemang i socknen skrivs in, kom ihåg att förse Anders med uppgifter om dessa! Ett omfattande bildmaterial över hembygdsföreningens aktiviteter läggs ut successivt. Lauboarna är välkomna att mejla bilder till Anders, anders@lau.se, som man tycker är allmänt intressanta för socknen. Artiklar och andra uppgifter om Lau läggs fortlöpande ut. Google har fotograferat socknen och det kan man gå in och titta på. Gå in på hemsidan och läs och se på bilderna och kom gärna med synpunkter till Anders eller Stefan!

Ett nytt inslag på hemsidan för året har varit Månadens Bild. Gunnar gör en bildgåta från socknen för varje månad, som alla som ser bildgåtan kan gissa på och lämna svaret till Gunnar. Vid månadens slut dras en vinnare, varefter en förklaring till bilden och motivets bakgrund presenteras på hemsidan.

Lau hembygdsförening har också ett arkiv, vilket är inrymt i ett litet källarrum i före detta skolan. Här finns en mängd handlingar rörande socknen bevarade, bla inlagda i ett gammalt kassaskåp. Gittan, Eddie och Stefan har gått igenom allt material och sett till att innehållsförteckningen är aktuell. Den som är intresserad kan komma dit och läsa, det finns ett litet bord och två stolar och värmen är alltid på. Nyckel kan lånas av Gittan.

20.

Masse Klintbergs bildmaterial finns numera tillgängligt via hemsidan. Klicka på "Lau socken" på menyraden, gå till "Masse Klintbergs bilder" och klicka där och när Masse-sidan kommer upp, gå längst ner på den och klicka på "www.kultarvgotland.se". Då kommer Masses alla bilder upp som miniatyrer. Dubbelklicka på den bild du vill se på, då kommer den upp i förstoring. Under bilden står "Visa bild med beskrivning", dubbelklicka på den texten så kommer förutom bilden även den tillhörande texten upp som Stefan har skrivit. Sammanlagt är det flera hundra sidor texter till Masses samtliga bilder från Lau. Genom att klicka på pilen

uppe i vänstra hörnet kommer man tillbaka till miniatyrbilderna och kan välja en ny bild. Till höger om miniatyrbilderna finns en ruta där det står "Titel" ovanför. Klicka i rutan och skriv sedan tex "Masrä" och klicka sedan på rutan "Verkställ", då kommer alla bilder från Mattsarve upp. Det är viktigt att skriva namnet på Masses sätt, annars funkar det inte, Masses stavningssätt ser du under bilden om du först har klickat på den. Det här är en början, det finns otroligt mycket vi i framtiden skulle kunna göra med utgångspunkt från Masses bilder.

21.

På kvällen den 8 maj i soligt med kallt väder deltog ett 20-tal medlemmar i en cykeltur i Masse Klintbergs fotspår med samling vid Kluckartäppu. Stefan och Gunnar hade gjort iordning ett häfte till var och en med Massebilder från miljöer längs vägen från kyrkan till Goks, vidare längs Kälrvägen till Bogs backe och upp till Bjärges. Vi cyklade från gård till gård och såg på Masses bilder och jämförde med hur det ser ut idag. Det är rätt stor skillnad, men en del är sig likt. Vi cyklade ner bakom Mattsarve där den försvunna gården Bildstäde har legat och Mikael Olsson kom med kartor och visade var plundrare hade härjat på den forna gårdsplatsen.

Kaffe intogs på Lausbackars sluttning ovanför Gumbalde medan solen började dala. Turen fortsatte längs den vackra Kälrvägen med utsikt över Lausviken, passerade platserna där gårdarna Klints och Bogs har legat och vidare upp till fd fattigstugan och småställena på backarna, sommaridyller idag, men med hårda levnadsvillkor på Masses tid. Solen hade gått ned och temperaturen sjunkit till noll, men humöret var så gott, att alla tyckte att det här måste vi göra om!

22.

Kvällen den 17 juli gjorde vi en ny cykelutflykt med Masse som följeslagare. Tidpunkten var vald med tanke på att våra sommarboende medlemmar skulle kunna delta. Ett 30-tal personer samlades med cyklar och kaffekorg vid Bygdegården denna soliga och någorlunda varma afton. Stefan och Gunnar hade också denna gång gjort i ordning häften med Massebilder och dessutom hade Stefan skrivit en hel del texter till bilderna, som deltagarna fick med sig. Vi cyklade till Kotorget och såg på gårdarna längs vägen. Vid Kauparve mötte Perssons upp och här kunde vi jämföra Masses 100-åriga gårdsbilder med hur det ser ut idag. Vi kunde konstatera att bygden förändrats mycket under dessa år.

Vi cyklade vidare förbi Hallsarve och sedan längs Krok-kväiar, där vi tog en kaffepaus. Efter kaffet cyklade vi till Fäi-Jakås gård, vi hade kommit överens med ägarna om att vi fick komma in på gården och titta. Vi såg på flera bilder av Jakob "Fäi-Jakå" Karlsson med familj, Masses vänner, här var det sig likt sedan Masses dagar. Cykelturen avslutades vid Fie och Kauparve, medan solen gick ned efter en lyckad utflykt. Önskemål framkom en fortsättning detta år!

23.

Insamlingen av alla ägonamn i Lau från skifteskartan är nu klar. De som jobbat med detta har varit Ninni och Anders Wästlund, Gunlög Pettersson och Jorun Alvengren, Gunnar Mannervik, Roland Sandsten och Stefan Haase. Gunlög, Gunnar och Stefan har sedan gått igenom stavningen på alla namnen, så de blivit konsekvent gotländska. Efter Anders' instruktioner har Stefan sedan ritat in alla ägoområden och skrivit ut deras namn och sedan har Anders fört över allt detta på dagens karta. Man kan lätt se att landskapet i Lau genomgick en kolossal förändring vid skiftet. Det finns tex massor av namn med –"änge" där det idag är åker. Men många ägor är helt eller delvis kvar också. Av socknens sedan medeltiden 18 försvunna gårdar lever 14 ännu kvar i ägonamnen, som gården Tomte på gränsen mot När. Det finns några ägonamn som vi inte förstår innebörden i, tex Sibbvät och Tabbakar, vad betyder "Sibb" resp "Tabb"? Det finns mycket mer information om Lau som vi kan ta fram från kartor, det här är bara början! Ägonamnen och allt annat som vi förhoppningsvis kommer att få tag i och bearbeta, skall successivt läggas ut på hemsidan, så att alla Lauboar och andra kan se vad egna och andras marker heter, hur det såg ut i socknen vid olika tidsperioder och mycket mera.

24.

Ekonomi: Årsmötet beslutade att medlemsavgiften skall vara 50 kr för enskild och 100 kr för familj. Lau Hembygdsförening har haft en omsättning på c.a 60.000 kr. Föreningen har erhållit 76.000 kr i januari i år från Jordbruksverket för sista etappen av tunarna på Laus Backar. Lau hembygdsförening har god ekonomi. De pengar som finns på kontot är tänkta att huvudsakligen sparas för att användas till framtagning av en ny sockenbok, något som är väldigt dyrt.

Lau Hembygdsförening har en försäkring som täcker in all dess verksamhet med fullgott skydd. Föreningen har bankkonton i Sparbanken Gotland och i Swedbank. Vid betalning av medlemsavgiften, använd bankgiro 659-3925 till Sparbanken Gotland, var noga med att ange ditt namn och att det gäller Lau hembygdsförening

Till sist framför styrelsen ett varmt tack till föreningens bidragsgivare Jordbruksverket och till en privat givare. Vi vill också tacka alla enskilda som genom Lau Hembygdsförening arbetat för vår bygd.

Lau den 24 mars 2013.

Stefan Haase
Ordf

Birgitta Olsson
Skr

Ulla-Britt Lindén
Kassör

Börje Skogström
Vice ordf

Lotta Hanell
Ledamot

Gunnar Mannervik
Ledamot

Anne-Marie Olsson Storm
Ledamot